

Ako môže rásť dynamický vzťah výmeny darov medzi rôznymi miestnymi cirkvami – v našom prípade farnosťami, spoločenstvami v nich, ...?

BOŽIE SLOVO:

(Kol 4, 7-16)

Čítanie z listu sv. Apoštola Pavla Kolosanom: *Čo je so mnou, to vám všetko rozpovie Tychikus, milovaný brat, verný služobník a spolupracovník v Pánovi, ⁸ ktorého som k vám práve na to poslal, aby ste sa dozvedeli, čo je s nami, a aby potešil vaše srdcia, ⁹ s Onezimom, verným a milovaným bratom, ktorý je od vás. Oni vám oznámia všetko, čo sa tu deje. ¹⁰ Pozdravuje vás môj spoluväzeň Aristarchus aj Barnabášov bratanec Marek - už ste o ňom dostali pokyny; prijmite ho, ak príde k vám, - ¹¹ i Jezus, ktorý sa volá Justus. Oni sú z obriezky jedini spolupracovníci na Božom kráľovstve, ktorí mi boli na potechu. ¹² Pozdravuje vás Epafras, ktorý je od vás, služobník Krista Ježiša, a ustavične zápasí o vás v modlitbách, aby ste boli dokonali a celkom zaujatí Božou vôľou. ¹³ Môžem mu dosvedčiť, že sa veľa namáha pre vás a pre Laodicejčanov a Hierapolčanov. ¹⁴ Pozdravuje vás milovaný lekár Lukáš aj Démas. ¹⁵ Pozdravte bratov v Laodicei aj Nymfu a cirkev v jej dome. ¹⁶ Keď sa tento list prečíta u vás, zariadte, aby sa čítal aj v laodicejskej cirkvi, a vy si zasa prečítajte ten z Laodicej. Počuli sme Božie slovo.*

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, katechézy / úvahy 66 až 74; katechézy 41/562, 42/566, 43/567, 44/568)

Možno tieto záverečné pozdravy z Pavlových listov pri čítaní Písma preskakujeme. Dnes si ich ale všimneme, pretože sú dobrým úvodom do témy tretieho synodálneho pracovného listu, ktorého témou je zdieľanie a spolupráca medzi miestnymi spoločenstvami v Cirkvi:

Spoločenstvo, ku ktorému je Cirkev povoláná, je dynamickým **vzťahom výmeny darov**, ktorý svedčí o transcendentnej **jednote v rozmanitosti**. Táto rozmanitosť a vzájomná prepojenosť **nehrozí našu jednotu**, ale poskytuje rámec pre jej hlbšie prijatie.

Synodálny proces bol na miestnej úrovni Cirkvi prežívaný živo a s nadšením, najmä keď sa naskytila príležitosť pre rozhovory v Duchu.

Počas kontinentálnych zhromaždení sa objavili určité aspekty života Cirkvi vo veľmi odlišných kontextoch, a to je vzácny dar. Zároveň kontinenty vstúpili do hlbšieho vzťahu s rozmanitosťou, ktorá charakterizuje rôzne regióny. Patria k nej rozdiely medzi cirkvami na tom istom kontinente, ako aj rozdiely v prejavoch katolíckeho charakteru vzhľadom na prítomnosť západných a východných katolíckych spoločenstiev na tom istom území, často v dôsledku migračných vln a vzniku ich nových spoločenstiev v cudzine. V skutočnosti, ako poznamenalo jedno kontinentálne zhromaždenie, sme veľmi konkrétne prežívali, že **sme „spoločenstvo spoločenstiev“**, pričom sme si **všimli dary, ktoré takto dostávame, i napätia, ktoré to môže vyvolávať**.

Tieto stretnutia viedli k spoločným zisteniam a tiež k jasným požiadavkám:

a) je žiaduce, aby **rôzne tradície konkrétnych regiónov a cirkví boli vypočuté a zapojené do cirkevnej a teologickej diskusie**, v ktorej často dominujú latinské/západné hlasy. **Dôstojnosť pokrstených** sa v mnohých kontextoch považuje za kľúčový bod; podobne pre mnohých členov najmä východných katolíckych cirkví zostáva veľkonočné tajomstvo slávené vo sviatostiach kresťanskej iniciácie centrom úvah o identite kresťanov a o synodálnej Cirkvi;

b) **východné katolícke cirkvi majú dlhú a významnú skúsenosť so synodalitou**, ktorú zdieľajú s pravoslávnymi cirkvami a ktorej chcú venovať pozornosť pri diskusiách a rozlišovaní v rámci tohto synodálneho procesu;

c) rovnako existujú špecifické a zvláštne skutočnosti, ktorým východní kresťania v diaspóre čelia v nových kontextoch spolu so svojimi pravoslávnymi bratmi a sestrami. Je žiaduce, aby si východné katolícke cirkvi v diaspóre dokázali zachovať svoju identitu a boli uznané za viac než len etnické spoločenstvá, t. j. ako cirkvi sui iuris s bohatými duchovnými, teologickými a liturgickými tradíciami, ktoré v globálnom kontexte prispievajú k misii Cirkvi v dnešnom kontexte.

OTÁZKA NA ROZLIŠOVANIE (riešenie, hľadanie odpovede, „Božieho konsenzu“ – pozn.red.):

Ako môže každá miestna cirkev, ktorá je vo svojom prostredí uskutočňovateľom misie, posilniť, podporiť a do seba začleniť výmenu darov s ostatnými miestnymi cirkvami v rámci jednej Katolíckej cirkvi? Ako môžu miestne cirkvi pomôcť podporiť katolíckosť Cirkvi v harmonickom vzťahu medzi jednotou a rozmanitosťou, a pri zachovaní jedinečnosti každej z nich?

Táto otázka sáva do stredu hlavne vzťahu medzi západnou (u nás rímsko-katolíci) a východnou časťou Katolíckej cirkvi (u nás grécko-katolíci). Sú oblasti Slovenska, kde je táto otázka veľmi aktuálna, aj keď našej farnosti sa nijako zásadne netýka. Týka sa nás ale inými spôsobmi.

Vráťme sa k úvodnému úryvku z listu Apoštola Kolosanom. Všimli sme si tú sieť skutočne úzkych, osobných, hlbokých vzťahov medzi jednotlivými miestnymi cirkvami, dnes by sme povedali biskupstvami či farnosťami? Kolosy, Hierapolis, Laodicea, samotný list je písaný z Ríma, mnohí spomenutí sú Židia a isto majú väzby na Jeruzalem a iné mestá... Keby sme sa dnes pozreli na nás, na našu farnosť: Aké väzby máme so spoločenstvami okolitých farností? Nie len ako súkromné osoby, že tam niekoho poznáme alebo tam máme rodinu. Ako to vyzerá na spoluprácu a zdieľanie sa medzi okolitými farnosťami? A potom ďalej v rámci našej vlastnej farnosti: rôzne spoločenstvá, napríklad *Farské evanjelizačné bunky, Koinonia Ján Krstiteľ, Komunita blahoslavenstiev, Komunita Emanuel, Modlitby otcov a Modlitby matiek, Ružencové spoločenstvo* – ako medzi sebou komunikujú? Spolupracujú? Ako komunikujú s farnosťou, ktorej sú súčasťou a podieľajú sa na jej živote? A čo *reholníci a zasvätené osoby* a ich *komunity*? Ako to funguje medzi farnosťou a nimi? Sme v tomto naozaj *katolícki*, zahrňujúci a spájajúci všetko do jednoty? Alebo sa hráme každý na svojom piesočku?

UVAŽUJEME:

Podme teda preskúmať samú *katolicitu* našej farnosti, či azda myslením a konaním nie sme skôr sektou, než katolíckimi!

1) *Ako zvýšiť povedomie o tom, že jedna katolícka Cirkev je už od počiatku nositeľkou bohatej a mnohotvárnej rozmanitosti? Že nie sme nejaká totalitná uniformná organizácia, kde všetci musia všetko robiť a žiť úplne totožne, ale že sme komunita, kde všetci zijeme jedno, ale množstvom rôznych spôsobov, ktoré nás vzájomne neoddeľujú, ale obohacujú a vzájomne inšpirujú?*

2) *Akými gestami by si mohli rôzne miestne cirkvi navzájom prejavíť pohostinnosť, aby mohli čerpať zo vzájomnej výmeny cirkevných darov? Ako konkrétne by sme mohli nadviazať a uskutočňovať takúto zdieľanie, výmenu, spoluprácu medzi spoločenstvami vo farnosti? A s okolitými farnosťami? Ako by sa to dalo v praxi urobiť?*

3) *Niektoré cirkvi žijú vo veľmi neistej situácii. Ako môžu ostatné cirkvi niešť spolu s nimi ich utrpenie a zabezpečiť ich potreby, uvádzajúc do praxe učenie apoštola Pavla, ktorý požiadal spoločenstvá v Grécku, aby štredo podporovali spoločenstvo v Jeruzaleme: „Teraz váš prebytok im pomôže v nedostatku, aby zasa ich prebytok pomohol v nedostatku vám; a tak sa to vyrovná“ (2 Kor 8, 14)? Nielen jednotlivci, ale aj spoločenstvá, farnosti môžu trpieť núdzou. Či už na okolí, alebo aj inde. Čo môžeme urobiť pre to, aby sme sa o ich núdzi vôbec dozvedeli? Nielen materiálnej, ale napríklad aj duchovnej, pastoračnej? A čo pre to, aby sme pomoc našim bratom a sestram v nich (hmotne, duchovne, čími) považovali za čosi samozrejme, za jeden z prvkov našej katolíckej viery, za súčasť nášho spoločného putovania v Cirkvi?*

4) *Ako v čoraz väčšmi globalizovanom a prepojenom svete rozvíjať štruktúru vzťahov medzi miestnymi cirkvami? Ako sa môže rastúca mobilita ľudí, a teda prítomnosť migrujúcich spoločenstiev, stať príležitosťou na budovanie väzieb medzi cirkvami a na vzájomné obohatenie darmi? Napríklad ako môže fakt, že mnohí naši farníci pracujú často aj na týždňovkách v iných farských spoločenstvách, napomôcť takúto vzťahy s týmito farskými spoločenstvami?*

5) *Ako možno konštruktívne riešiť napätia a nedorozumenia, ktoré môžu vzniknúť medzi veriacimi rôznych kultúr a tradícií – či spoločenstiev a komunit vo farnosti? Je nemožné, aby sa konflikty nevykytli – a je to dokonca užitočné, lebo z nich povstáva skutočná komunita. Aké takéto konflikty, nepriateľstvo, rozdelenie sa v našej farnosti vyskytli? Ako sme na ne reagovali? Ako to urobiť tak, aby nakoniec priniesli ovocie väčšej jednoty?*